

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

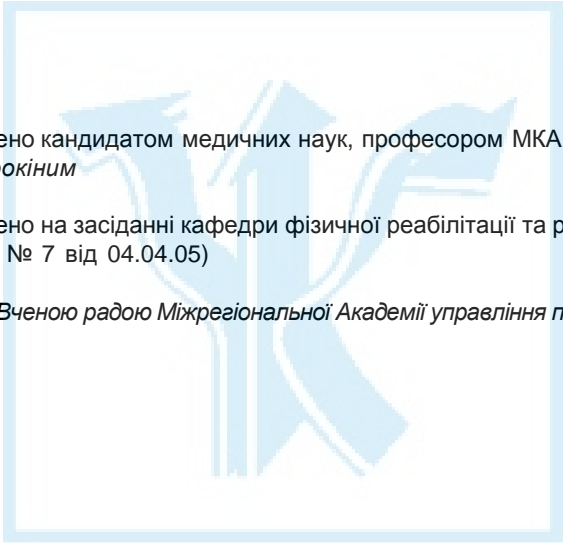
**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни**

**“ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ РІЗНИХ
НОЗОЛОГІЧНИХ ГРУП”**

**(для спеціалістів, магістрів спеціальності
“Фізична реабілітація”)**

МАУП

Київ 2005

Підготовлено кандидатом медичних наук, професором МКА
В. О. Сорокіним

Затверджено на засіданні кафедри фізичної реабілітації та рекреації
(протокол № 7 від 04.04.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Сорокін В. О. Навчальна програма дисципліни “Фізична реабілітація різних нозологічних груп” (для спеціалістів, магістрів спеціальності “Фізична реабілітація”). — К.: МАУП, 2005. — 14 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Фізична реабілітація різних нозологічних груп”, контрольні питання, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна “Фізична реабілітація різних нозологічних груп” є складовою підготовки фахівців факультету “Управління фізичною культурою, спортом і туризмом”.

Мета вивчення дисципліни — ознайомитись із загальними положеннями щодо принципів і методик реалізації лікувально-відновлювальних технологій у пацієнтів із захворюваннями різних нозологічних груп.

Виклад цієї дисципліни дещо відрізняється від базових принципів підготовки фахівців у галузі медицини, що зумовлюється метою підготовки спеціалістів. Іншими словами, базовими є уявлення про наявність в організмі людини міовісцеральних зв'язків, тобто патологічні зміни внутрішніх органів спричинюються до порушень індивідуальних рухових патернів. У свою чергу, нормалізація в системі рухової діяльності організму людини сприяє нормалізації діяльності його внутрішніх органів. Незважаючи на те, що фізична реабілітація передбачає різні методичні підходи, дедалі більше науково доказових фактів накопичується на користь реабілітації, що базується на кінестетичних принципах.

Навчальна програма “Фізична реабілітація різних нозологічних груп” складається з кількох взаємопов'язаних блоків.

У першому блоці розглядаються принципи класифікації нозологічних груп, міжнародна класифікація 10-го перегляду, загальні принципи етіології, патогенезу, клінічні ознаки хвороб, які формують нозологічні групи.

У другому блоці наводяться загальні питання дії лікувально-відновлювальних технологій на організм хворої людини.

У третьому блоці висвітлюються окремі технології, що виявляють лікувально-відновлювальний ефект на організм хворих різних нозологічних форм, а також питання впровадження та контролю ефективності відновлювальних технологій у реабілітології.

З наведеного випливає, що дисципліна “Фізична реабілітація різних нозологічних груп” є логічним продовженням основ нозології як теоретичних засад кінестетичної діагностики та те-

рапії, що повною мірою відповідає сучасним вимогам громадської охорони здоров'я.

Основою формування знань, умінь і навичок щодо цієї дисципліни є лекції, лабораторні та тренінгові заняття, а також самотійна робота.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ РІЗНИХ
НОЗОЛОГІЧНИХ ГРУП”

№ пор.	Назва теми
1	Міжнародна статистична класифікація (10-й перегляд)
2	Патофізіологічні механізми дії рухових режимів на організм людини із захворюваннями різних нозологічних груп
3	Особливості кінестетичної терапії при хворобах ендокринної системи та обміну речовин
4	Особливості кінестетичної терапії при хворобах серцево-судинної системи
5	Особливості кінестетичної терапії при хворобах бронхолегеневої системи
6	Особливості кінестетичної терапії при хворобах системи травлення
7	Особливості кінестетичної терапії при хворобах опорно-рухової системи
8	Особливості кінестетичної терапії при хворобах центральної та периферичної нервової системи
9	Особливості кінестетичної терапії при психосоматичних захворюваннях
10	Структура та організаційні принципи кінестетичної терапії

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни

“ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ РІЗНИХ
НОЗОЛОГІЧНИХ ГРУП”

Тема 1. Міжнародна статистична класифікація
(10-й перегляд)

Історія та значення Міжнародної статистичної класифікації розвитку суспільної охорони здоров'я. Принципи формування клініко-статистичних нозологічних груп. Основні принципи та критерії ефективності реабілітації у громадській охороні здоров'я (медична, соціальна, побутова, професійна).

Література [1; 3; 7; 16]

Тема 2. Патофізіологічні механізми дії рухових режимів
на організм людини із захворюваннями різних
нозологічних груп

Морфофункціональні зміни в організмі людини при різних режимах рухової активності. Хвороби, зумовлені соціальною гіподинамією. Зміни в організмі при надмірних фізичних навантаженнях. Патофізіологічні механізми зміни нейрогуморальної регуляції при різних режимах фізичних навантажень. Особливості змін рухової активності при захворюваннях внутрішніх органів людини. Уявлення про формування патологічних “порочних кіл” в організмі людини, зумовлених змінами рухової активності.

Література [6; 8; 11; 13–15]

Тема 3. Особливості кінестетичної терапії при хворобах
ендокринної системи та обміну речовин

Етіологія і патогенез хвороб ендокринної системи та обміну речовин. Медичні та соціальні аспекти цукрового діабету та ожиріння. Клінічна класифікація захворювань ендокринних органів та обміну речовин. Кінестетична терапія хворих на за-

хворювання ендокринних органів та обміну речовин. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінестетичної терапії хворих цієї нозологічної групи.

Література [8; 15; 22]

Тема 4. Особливості кінестетичної терапії при хворобах серцево-судинної системи

Етіологія та патогенез хвороб серцево-судинної системи. Медичні та соціальні аспекти атеросклерозу, інфаркту міокарда та серцевої недостатності. Клінічна класифікація захворювань серцево-судинної системи. Кінестетична терапія хворих на захворювання органів серцево-судинної системи. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінестетичної терапії хворих цієї нозологічної групи. Основні критерії індивідуалізації кінестетичної терапії.

Література [12; 20; 22]

Тема 5. Особливості кінестетичної терапії при хворобах бронхолегеневої системи

Етіологія та патогенез хвороб бронхолегеневої системи. Медичні та соціальні аспекти бронхіальної астми, бронхітів, легеневої недостатності. Екологічні проблеми пульмонології. Клінічна класифікація захворювань бронхолегеневої системи. Кінестетична терапія хворих на захворювання органів бронхолегеневої системи. Традиційні та нетрадиційні системи оздоровчо-відновлювального дихання. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінестетичної терапії хворих цієї нозологічної групи. Основні критерії індивідуалізації кінестетичної терапії.

Література [9; 10; 21; 22]

Тема 6. Особливості кінестетичної терапії при хворобах системи травлення

Етіологія та патогенез хвороб органів травлення. Медичні та соціальні аспекти захворювань органів травлення. Клінічна кла-

сифікація захворювань органів травлення. Сучасні уявлення про дисбактеріоз та ендотоксикоз. Зв'язок функції органів травлення з руховою активністю людини. Кінestetична терапія хворих на захворювання органів травлення. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінestetичної терапії хворих цієї нозологічної групи. Основні критерії щодо індивідуалізації кінestetичної терапії.

Література [8; 19; 22]

Тема 7. Особливості кінestetичної терапії при хворобах опорно-рухової системи

Етіологія та патогенез хвороб опорно-рухової системи. Медичні та соціальні аспекти синдрому “втрати кісткової тканини” та захворювань суглобів. Клінічна класифікація захворювань опорно-рухової системи. Кінestetична терапія хворих на захворювання опорно-рухової системи. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінestetичної терапії хворих цієї нозологічної групи. Основні критерії індивідуалізації кінestetичної терапії.

Література [6; 15; 22]

Тема 8. Особливості кінestetичної терапії при хворобах центральної та периферичної нервової системи

Етіологія та патогенез хвороб центральної та периферичної нервової системи. Медичні та соціальні аспекти порушень рухової активності та психоемоційної сфери осіб із захворюваннями нервової системи. Клінічна класифікація захворювань нервової системи. Кінestetична терапія хворих на захворювання нервової системи. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінestetичної терапії хворих цієї нозологічної групи. Основні критерії індивідуалізації кінestetичної терапії.

Література [14; 15; 22]

Тема 9. Особливості кінстетичної терапії при психосоматичних захворюваннях

Етіологія та патогенез психосоматичних захворювань. Медичні та соціальні аспекти хворих з порушеннями психоемоційної сфери. Клінічна класифікація порушень психосоціальної сфери людини. Кінстетична терапія осіб з порушеннями психосоціальної сфери. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінстетичної терапії хворих цієї нозологічної групи. Основні критерії індивідуалізації кінстетичної терапії.

Література [22]

Тема 10. Структура та організаційні принципи кінстетичної терапії

Основні принципи кінстетичної терапії як складової системи громадської охорони здоров'я. Структурна організація подання кінстетичної допомоги хворим різних нозологічних груп. Система забезпечення якості кінстетичної терапії. Критерії оцінки ефективності лікувально-відновлювальної терапії (медичні, соціальні та ін.).

Література [7; 16; 18; 22]

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Історія та значення Міжнародної статистичної класифікації щодо розвитку суспільної охорони здоров'я.
2. Принципи формування клініко-статистичних нозологічних груп.
3. Основні принципи та критерії ефективності реабілітації у громадській охороні здоров'я (медична, соціальна, побутова, професійна).
4. Морфофункціональні зміни в організмі людини при різних режимах рухової активності.
5. Хвороби, зумовлені соціальною гіподинамією.
6. "Хвороби цивілізації".

7. Зміни в організмі при надмірних фізичних навантаженнях.
8. Синдром “поліорганної недостатності” та механізми його виникнення.
9. Патофізіологічні механізми зміни нейрогуморальної регуляції при різних режимах фізичних навантажень.
10. Особливості змін рухової активності при захворюваннях внутрішніх органів людини.
11. Уявлення про формування патологічних “порочних кіл” в організмі людини, зумовлених змінами рухової активності.
12. Етіологія і патогенез хвороб ендокринної системи та обміну речовин. Медичні та соціальні аспекти цукрового діабету та ожиріння.
13. Клінічна класифікація захворювань ендокринних органів та обміну речовин.
14. Кінестетична терапія хворих на захворювання ендокринних органів та обміну речовин.
15. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінестетичної терапії хворих на захворювання ендокринної системи та обміну речовин.
16. Етіологія та патогенез хвороб серцево-судинної системи.
17. Медичні та соціальні аспекти атеросклерозу, інфаркту міокарда та серцевої недостатності.
18. Клінічна класифікація захворювань серцево-судинної системи.
19. Кінестетична терапія хворих на захворювання органів серцево-судинної системи.
20. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінестетичної терапії хворих на захворювання органів серцево-судинної системи.
21. Основні критерії індивідуалізації кінестетичної терапії хворих на захворювання органів серцево-судинної системи.
22. Етіологія та патогенез хвороб бронхолегеневої системи.
23. Медичні та соціальні аспекти бронхіальної астми, бронхітів, легеневої недостатності.
24. Екологічні проблеми пульмонології.

25. Клінічна класифікація захворювань бронхолегеневої системи.
26. Кінестетична терапія хворих на захворювання органів бронхолегеневої системи.
27. Традиційні та нетрадиційні системи оздоровчо-відновлювального дихання.
28. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінестетичної терапії хворих на захворювання бронхолегеневої системи.
29. Основні критерії індивідуалізації кінестетичної терапії на захворювання бронхолегеневої системи.
30. Етіологія та патогенез хвороб органів травлення.
31. Медичні та соціальні аспекти захворювань органів травлення.
32. Клінічна класифікація захворювань органів травлення.
33. Сучасні уявлення про дисбактеріоз та ендотоксикоз.
34. Методики оцінки ендотоксикозу.
35. Морфофункціональні зміни в організмі людини у стані ендотоксикозу.
36. Зв'язок функції органів травлення з руховою активністю людини.
37. Кінестетична терапія хворих на захворювання органів травлення.
38. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінестетичної терапії хворих на захворювання системи травлення.
39. Основні критерії індивідуалізації кінестетичної терапії хворих на захворювання системи травлення.
40. Етіологія та патогенез хвороб опорно-рухової системи.
41. Медичні та соціальні аспекти синдрому "втрати кісткової тканини" та захворювань суглобів.
42. Клінічна класифікація захворювань опорно-рухової системи.
43. Кінестетична терапія хворих на захворювання опорно-рухової системи. Показання, протипоказання та обмеження

- щодо кінестетичної терапії хворих цієї нозологічної групи.
44. Основні критерії індивідуалізації кінестетичної терапії хворих на захворювання опорно-рухової системи.
 45. Етіологія та патогенез хвороб центральної та периферичної нервової системи.
 46. Медичні та соціальні аспекти порушень рухової активності та психоемоційної сфери осіб із захворюваннями нервової системи.
 47. Клінічна класифікація захворювань нервової системи.
 48. Кінестетична терапія хворих на захворювання нервової системи.
 49. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінестетичної терапії хворих на захворювання нервової системи.
 50. Основні критерії індивідуалізації кінестетичної терапії хворих на захворювання нервової системи.
 51. Етіологія та патогенез психосоматичних захворювань.
 52. Медичні та соціальні аспекти хворих з порушеннями психоемоційної сфери.
 53. Клінічна класифікація порушень психосоціальної сфери людини.
 54. Кінестетична терапія осіб з порушеннями психосоціальної сфери.
 55. Показання, протипоказання та обмеження щодо кінестетичної терапії хворих з порушеннями психоемоційної сфери.
 56. Основні критерії індивідуалізації кінестетичної терапії хворих з порушеннями психоемоційної сфери.
 57. Основні принципи кінестетичної терапії як складової системи суспільної охорони здоров'я.
 58. Структурна організація подання кінестетичної допомоги хворим різних нозологічних груп.
 59. Система забезпечення якості кінестетичної терапії.
 60. Критерії оцінки ефективності лікувально-відновлювальної терапії (медичні, соціальні та ін.).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

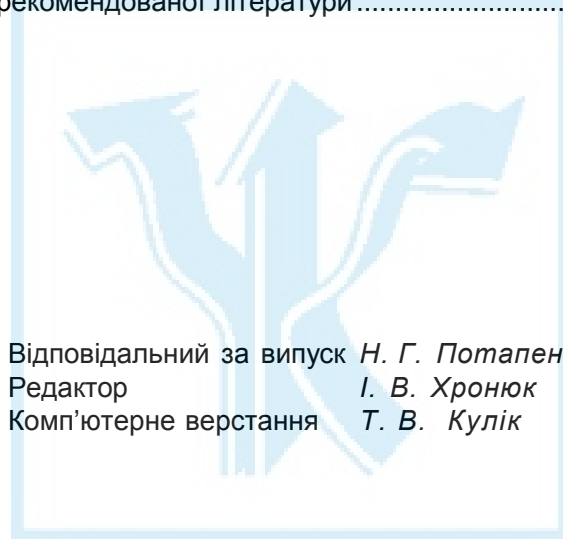
1. *Донабедиан А.* Сравнительное исследование оценок технологии и качества медицинской помощи в США // 1988. — Vol. 4. — № 4. — P. 487–496.
2. *Аршавский И. А.* Физиологические закономерности индивидуального развития. — М.: Медицина, 1990. — 192 с.
3. *Берсенева А. П.* Принципы и методы массовых донологических обследований с использованием автоматизированных систем: Автореф. док-й дис. — К., 1991. — 28 с.
4. *Берсенева А. П., Заухин Ю. П.* Оценка функциональных возможностей системы кровообращения на доврачебном этапе диспансеризации взрослого населения. — М.: МОНИКИ, 1987.
5. *Бутейко К. П.* Инструкция по применению способа волевой ликвидации глубокого дыхания. — Новосибирск, 1986.
6. *Вайнбаум Я. С.* Дозирование физических нагрузок школьников. — М.: Просвещение, 1991.
7. *Воробьев П. А.* Вопросы стандартизации медицинских услуг. Сообщение 1: Концепция и объекты стандартизации // Клинич. геронтология. — 1995. — № 2.
8. *Основы общей патологии / А. Ш. Зайчик и др.* — М.: ЭЛБИ, 2000.
9. *Йог Рамачарака.* Наука о дыхании индийских йогов. — М.: НТ-Центр, 1995. — 62 с.
10. *Казин В. Д.* Дыхательная гимнастика. — Ростов н/Д, 2000. — 224 с.
11. *Основы индивидуального здоровья человека: Учеб. пособие / Э. М. Казин и др.* — М., 2000. — 192 с.
12. *Климов А. Н., Липовецкий Б. М.* Быть или не быть инфаркту. — М.: Медицина, 1981.
13. *Лисицын Ю. П.* Здоровье населения и современные теории медицины. — М., 1982.
14. *Меерсон Ф. З.* Патогенез и предупреждение стрессорных и ишемических повреждений сердца. — М.: Медицина, 1984. — 269 с.

15. *Меерсон Ф. З., Пшенникова М. Г.* Адаптация к стрессорным ситуациям и физическим нагрузкам. — М.: Медицина, 1988. — 254 с.
16. *Мыльникова И. С.* Что такое “стандарты качества”, или еще раз об объектах стандартизации в медицине // Глав. врач. — 1996. — № 1.
17. *Новиков Ю. В.* Экология, окружающая среда и человек: Учеб. пособие. — М., 2000.
18. *Подлен С. А., Панова В. П., Якимов О. С.* Стандартизация в сфере медицинских услуг и медицинского страхования // Глав. врач. — 1995. — № 3.
19. *Уголев А. М.* Эволюция пищеварения и принципы эволюций функций. — СПб., 1995.
20. *Федоров Б. М.* Стресс и система кровообращения. — М.: Медицина, 1991. — 320 с.
21. *Физиология дыхания* / Отв. ред. И. С. Бреслав, Г. Г. Исаев. — СПб.: Наука, 1994. — 680 с.
22. *Шивананда С.* Йоготерапия, или лечение болезней йогскими методами. — Воронеж, 1993.
23. *Шиффман Ф.* Патопфизиология крови. — М.: Мед. лит., 2001. — 448 с.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Фізична реабілітація різних нозологічних груп”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Фізична реабілітація різних нозологічних груп”	5
Контрольні питання	8
Список рекомендованої літератури	12

Відповідальний за випуск *Н. Г. Потапенко*
Редактор *І. В. Хронюк*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП
Зам. № ВКЦ-2237

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП